

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Verkenning geothermie

Ruimte maken voor de
energietransitie

15 september 2017

Nicole Hardon (RWS, Bodem+)

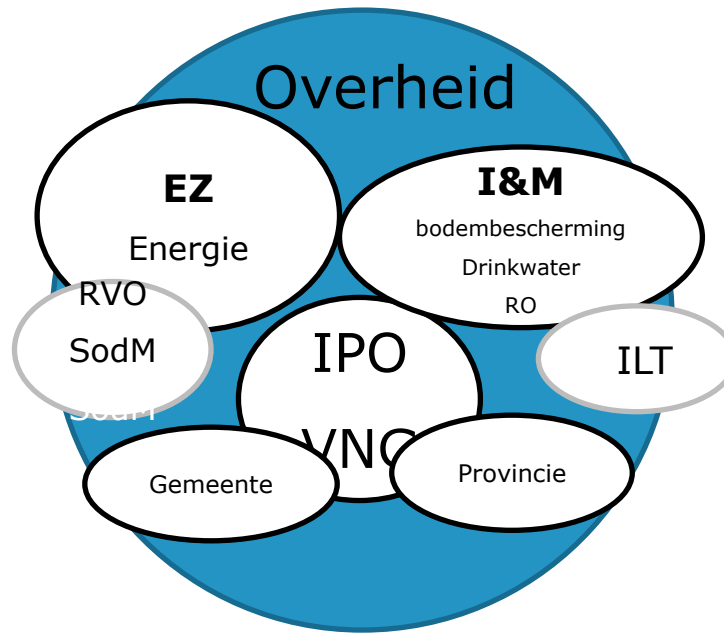
Mirjam Post (I&M, DGRW)

Stakeholders

Branche energie

- Platform geothermie
- DAGO
- NVDE
- St. Warmtewerk
- Eigenaar warmtenet
- NOGEPA
- EBN

Branche beschermen

- VEWIN
- St. Natuur en Milieu

Branche

- Platform 31
- Ruimtevolk

Wetenschap

- TNO
- Deltares
- Universiteiten

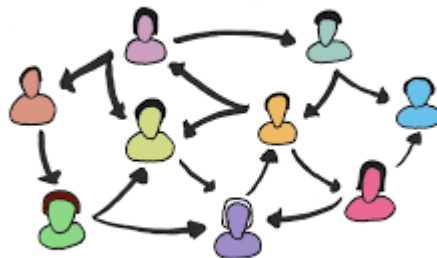
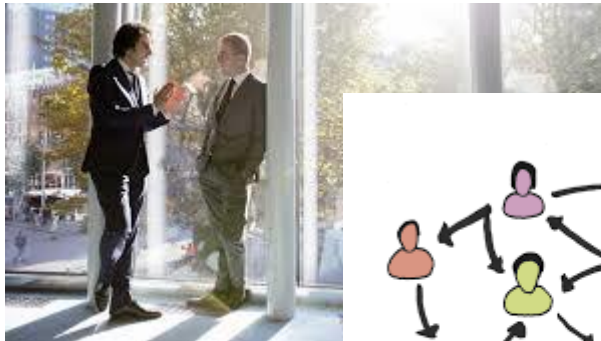
Wat zijn de opgaven

- Hoge ambities
- Benodigde kennis(doorwerking)/informatie/ervaring
  - Alle geologische potenties in beeld?
  - Milieurisico's?
  - Warmtenetten?
- Financiën en governance
- Energietransitie op landelijk, regionaal en lokaal niveau

Er gebeurt veel

Staat van de Sector Geothermie

Staatstoezicht op de Mijnen

Ministry
Grondw

Wat kunnen we oppakken

- Ruimtelijk relevante onderdelen van het Verbeterplan Geothermie (EZ) samen met EZ oppakken.
- Geologische informatie over gebieden waar weinig data van zijn (optie voor EZ om dit op te pakken). Dit kan de STRONG kaart over vraag en aanbod van geothermie verbeteren.
- Meer ruimtelijke sturing in gebieden met breuken overwegen (aanbeveling SodM)
- Resultaten ASV's beoordelen en doorvertalen naar STRONG. In hoeverre zijn geothermie en ASV te combineren? Welke randvoorwaarden horen daarbij?

- Inbreng leveren aan NOVI traject (ism DGRW programma Energie en Ruimte)
- Volgen van de Green Deals en de lessons learned delen. Inzicht in potenties ultradiep (ondermeer uit) GD ultradiep. Voor de zeven pilotgebieden is eind van het jaar inzicht in de geologische potenties van geothermie.

- Kennisbehoefte decentrale overheden inventariseren, Fase 1. Gevolgd door Fase 2: gebruik maken van uitkomsten verkenning en stakeholderbijeenkomst.
- Kennisuitwisseling lokale initiatieven
- Mogelijkheden voor warmtenetten, warmteopslag en ruimtelijke impact voor stedelijke agglomeraties (ism DGRW programma Energie en Ruimte).
- Communicatie over nut, noodzaak en risico geothermie door rijksoverheid en decentrale overheden. Tot nu toe doen de verschillende overheden dit ieder voor zich. Daarbij ook kennisuitwisseling van lokale initiatieven bevorderen. Het thema geothermie vraagt om gezamenlijke framing.

In gesprek met elkaar

- Is de analyse herkenbaar?
- Welke opgaven moeten we oppakken?
- Welke stakeholders willen meedoen met het vervolg? Wie zijn nog onvoldoende aangehaakt?